

koji je s čežnjom iščekuju. Prvi je dan postavljen čvrst temelj Piramide, tako da se drugi dan moglo krenuti u njezinu daljnju gradnju.

Broj graditelja iz minute se u minutu povećavao

Laganim tempom gradnja Piramide nastavljena je i drugi dan. Broj se graditelja iz minute u minutu povećavao, tako da je Piramida već lagano počela poprimati sve obrise monumentalne građevine vrijedne svakog divljenja. Trebao se tu samo još naći neki faraon po kojoj bi dobila svoje ime i samim time značajno mjesto u povijesti knjige i čitanja. Ulogu faraona svakako bi mogao preuzeti Sandi Antonac, stručni savjetnik za marketing u Odsjeku za odnose s javnošću Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koji je cijelu ideju osmislio te omogućio da ona i zaživi. Gotovo trećina piramide izgrađena je drugi dan, dok je ostatak ostavljen za posljednji dan kada je trebalo zasukati rukave i nastaviti dalje....

Putni tovaruš Katarine Zrinski našao se na vrhu

Sve što je lijepo kratko traje, pa se tako približavao i kraj izgradnje Piramide od knjiga. Posljednji dan u gradnju se uključio gotovo svaki djelatnik Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao i pokoji slučajni prolaznik. Korisnici Knjižnice nisu se, na žalost, pridružili gradnji, ali su, fotografirajući se pored Piramide, pratili njezinu gradnju i uživali u njezinu završetku. A završetak je doista bio šećer koji dolazi na kraju. Naime, na vrh Piramide stavljen je Putni tovaruš Katarine Zrinski, koji ju je zaokružio u cjelinu i dao njezin konačan oblik. Vau, bio je to stvarno melem za oči, tako da su svi koji su ušli u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu ostali ugodno iznenađeni kada su ugledali našu Piramidu. Zbog toga nam je neizmjereno drago jer u nju je utkano mnogo znanja, mentalne i fizičke snage, marketinške pronicljivosti, danas toliko potrebne da bi se popularizirala kultura, ali i sloboda čitanja. Bili smo dokaz da zajedništvom možemo pobijediti recesiju, depresiju i sva ostale nedaće koje nam se svaki dan nameću kroz život.

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Krašu porasla dobit

Prema podacima nerevidiranog konsolidiranog financijskog izvješća, koje je objavljeno na Zagrebačkoj burzi, u 2011. godini Grupa Kraš ostvarila je neto-dobit od 24,9 milijuna kuna, što je 28,3 % više nego 2010. godine.

Prihodi Grupe iznosili su 1,13 milijardi kuna te su bili 10,3 % viši nego 2010. godine, a ukupni rashodi ostvareni su u iznosu većem od 1,1 milijardu kuna.

H. K.

Pala neto-dobit u Janafu

U 2011. godini Jadranski naftovod (Janaf) poslovao je uz neto-dobit od 72,48 milijuna kuna, što je 31,8 % manje nego 2010. godine. Tada je neto-dobit iznosila 106,4 milijuna kuna prema podacima iz nerevidiranog financijskog izvješća koje je Janaf objavio na Zagrebačkoj burzi.

Lani su ukupni prihodi Janafa iznosili 444,9 milijuna kuna, a to je 5,1 % manje nego godinu ranije. Ukupni rashodi porasli su 5,3 % (na 352,1 milijun kuna).

H. K.

Proizvodnja bakrene žice

Ulaganje u proizvodnju bakrene žice ulaganje je u najvišu kvalitetu finalnog proizvoda. To predstavlja ponudu moderne i konkurentne usluge u Srednjoj i Istočnoj Europi. Cjelokupan proces proizvodnje kabela kontrolira Eurocable Group, što omogućuje ekonomičnije poslovanje, izravan pristup ponudi i potražnji na međunarodnom tržištu bakra te kontrolirano podrijetlo robe.

H. K.

Konferencija o sigurnosti i količini hrane

Na dvodnevnom sastanku, koji je organizirala HGK u Opatiji, održana je Šesta konferencija o sigurnosti i kakvoći hrane. Glavne teme bile su sigurnost hrane i promet roba preko granica EU-a, planovi nadzora i rizici u prehrambenoj industriji. Tihomir Jakovina, ministar poljoprivrede, naglasio je važnost zaštite autohtonih poljoprivrednih proizvoda.

U mesnoj industriji Ravlič razmišljaju o investicijama u tehnološki razvoj kao i o proširenju kapaciteta. Mesna industrija Ravlič osnovana je 1960. godine i petnaestak godina bilježi kontinuirani poslovni rast. Pun tehnološki i poslovni uzlet dogodio se 2008. godine kada je u pogon puštena nova klaonica izgrađena nadomak Osijeku, u koju je investirano 10 milijuna eura.

Počeli su izvozni poslovi s arapskim tržištem. Izvozi se 20 tona svježeg svinjskog mesa koje je na tržištu Južne Koreje i Hong Konga gurmanski specijalitet. Obali Bjelokosti isporučeni je kontejner junećih jetara. Kapacitet klaonice namjeravaju povećati. Za potrebe korisnika klaoničkih usluga potrebno je izgraditi tehnološka postrojenja. Za naglo hlađenje mesa bit će postavljen tzv. šok-tunel. U planu je izgradnja novih rashladnih komora i pogona za pakiranje svježeg mesa.

Mogućnosti klaonica Ravlič su impresivne. Kapacitet klanja iznosi 150 svinja i 35 junadi na sat.

Tvrtka Ravlič godišnje proizvede više od 1000 tona različitih mesoprerađivačkih proizvoda.

H. K.

Oko projekta Ombla i Plomin koplja lome politika, struka i javnost

Do 2020. godine Hrvatska treba uložiti oko 15 milijardi eura u energetske sektor. Među ulaganjima ističu se ulaganja u obnovljive izvore energije, javne projekte poput izgradnje hidroelektrane Ombla i trećeg bloka velike termoelektrane Plomin na ugljen.

Osnivanjem Agencije za investicije i konkurentnost te stupanjem na snagu novog pravnog okvira ispunjen je najznačajniji preduvjet za slobodno energetske tržište, jačanje konkurentnosti, sigurnost opskrbe i zaštitu okoliša u energetske sektoru. Ostvarenjem tih ciljeva Hrvatska se približava gospodarskom oporavku i rastu iza kojeg stoji jedan od ključnih čimbenika – pristup energentima.

H. K.

Marl: Lanxess proslavio 40 godina proizvodnje izuzetno kvalitetne gume EPDM

– postrojenje za specijalne kemikalije na bazi etilen-propilena zahvaljujući povećanoj potražnji kontinuirano raste od 1972. godine.

– kapacitet godišnje proizvodnje gume EPDM porastao od 18 000 na 70 000 tona.

– proslavi u informacijskom centru Kemijskog parka Marl prisustvovalo oko 400 posjetitelja.

– različite i robusne gume EPDM idealne su za proizvodnju mnogih proizvoda za svakodnevnu uporabu.

Marl – Lanxess Buna GmbH, podružnica-kći u potpunom vlasništvu koncerna za specijalnu kemiju Lanxess, sumirala je 40 godina uspješne proizvodnje u svojem postrojenju za etilen-propilen. Proslava duge povijesti razvoja proizvodnog postrojenja održana je 2. lipnja u informacijskom centru Kemijskog parka, a bilo je pozvano svih 126 zaposlenika s njihovim obiteljima. Lanxess, vodeći svjetski opskrbljivač umjetnom gumom, proizvodi u Marlu izuzetno kvalitetnu gumu EPDM (etilen-propilen-dien). Proizvodi otporni na temperaturu, vodu i atmosferilije, koji se proizvode pod trgovačkim nazivom Keltan, primjenjuju se u industriji vozila te zrakoplovnoj, građevinskoj i elektroničkoj industriji te elektroindustriji. “Zahvaljujući rastu potražnje za našim izuzetno kvalitetnim gumama, mogli smo tijekom godina kontinuirano povećavati svoje proizvodne kapacitete na lokaciji Marl. To jasno pokazuje visinu kvalitete proizvoda koje nudimo našim kupcima. Ova proizvodna lokacija je unutar kompanije centralni dio za proizvodnu paletu EPDM-guma izvanrednih svojstava”, naglasio je Thomas Mulder, poslovni upravitelj u Lanxess Buna GmbH. “Kao upravitelju lokacije drago mi je da ta uspješna kompanija ima proizvodnju u Kemijskom parku Marl”, istaknuo je Walter Tötsch, voditelj Infracor GmbH Kemijskog parka Marl. “Infracor kao poslužitelj na lokaciji surađuje već dugi niz godina s Lanxess Buna GmbH. Kroz strateško partnerstvo naša jedinica “Tehnički servisi” je od 2009. godine integrirana u lanac dodane vrijednosti. Uz proizvodno znanje i iskustvo potrebna je visoka razina kreativnosti u razvoju rješenja za sva područja industrije tijekom dugog razdoblja. Lanxess Buna GmbH je u tome do sada bila vrlo uspješna tijekom 40 godina. Želio bih na tome čestitati i baželjati sve najbolje u budućnosti kompaniji, cjelokupnom radnom kapacitetu i lokaciji Marl.”

40 godina razvoja – ključni trenuci u povijesti postrojenja etilen-propilen u Marlu

Lanxess Buna GmbH, postrojenje etilen-propilen, konstruirano 1972. godine, danas se proteže na 4500 m² u Kemijskom parku Marl. Razvijalo se kontinuirano tijekom godina, kako pokazuje kronika ključnih trenutaka:

1972.: u Marlu započela proizvodnja u postrojenju etilen-propilen uz jednu proizvodnu i jednu polimerizacijsku liniju godišnjeg kapaciteta 18 000 t EPDM-gume,

1979.: proradila druga proizvodna linija godišnjeg kapaciteta 27 000 t EPDM-gume,

1985.: druga polimerizacijska linija stavljena u rad godišnjeg kapaciteta 45 000 t EPDM-gume,

2005.: dovršetak novog ekstrudera godišnjeg kapaciteta 60 000 t EPDM-gume,

2009.: početak rada postrojenja za peletiranje, proširenje proizvodne palete na EPDM-pelete jednostavnog procesiranja uz ukupan godišnji kapacitet postrojenja 70 000 t.

Fleksibilna svojstva, mnogobrojna područja primjene

EPDM-gume Keltan upotrebljavaju se u mnogim proizvodima. Gume Marl ima odlučujuću ulogu u automobilske tehnici. Upotrebljavaju se kao brtvila karoserija, za brisače, pretince za rukavice ili ispod poklopca motora, na primjer u kočnom sustavu, sustavu remena i cijevi. U građevinskoj industriji gume od etilen-propilena često se upotrebljavaju u prekrivanju krovova umjesto uobičajenih asfaltnih materijala, za lijepljenje stakla, u ekspanzijskim spojevima, za izolaciju od buke u zidnim oblogama i u nosačima mostova. Gume Keltan zadržavaju svoju odličnu elastičnost čak i na visokim temperaturama zahvaljujući otpornosti na vodu, ozon i atmosferske uvjete. To je razlog zbog kojeg na primjer gumena obloga, koja se upotrebljava kao podloga dječjih igrališta, također sadrži gumu tvrtke Lanxess.

Lanxess Buna GmbH pripada poslovnom području Technical Rubber Products (TRP) tvrtke Lanxess, a osim u Marlu također ima EPDM-postrojenja u Gellenu (Nizozemska), Orangeu (SAD) i Triunfou (Brazil). TRP je dio tvrtke Lanxess Performance Polymers Segment, koji je u fiskalnoj 2011. godini uprihodovao 5,05 milijardi eura.

H. K.

Lanxess na sajmu “Composites Europe”, Düsseldorf, 9. – 11. listopada 2012.

Lagane konstrukcije za koncepte održive mobilnosti

Leverkusen – Poslovna jedinica High Performance Materials (HPM) tvrtke Lanxess izlaže na sajmu Composites Europe 2012 u Düsseldorfu, Njemačka. Na zajedničkom izložbenom prostoru za Sjevernu Rajnu-Vesfaliju sudjeluje zajedno s ostalim izlagačima koji predstavljaju industriju, profesionalna udruženja i sveučilišta, poput Kunststoffland NRW i klastera NanoMikro+Werkstoffe.NRW. “Koristimo prednost ovog ključnog događaja u međunarodnoj industriji kompozita kako bismo predstavili koncepte za rješenja u laganim konstrukcijama bazirana na hibridnoj tehnologiji za održivu zelenu mobilnost”, objašnjava Hartwig Meier, rukovoditelj Globalnog razvoja proizvoda i primjena pri HPM-u.

Hibridna tehnologija kompozitnih ploha

Izložbeni eksponati tvrtke Lanxess fokusirani su na prikaz različitih mogućnosti hibridnih tehnika koje uključuju čelične i najlonske kompozite. “Koristimo ih da prikazemo izuzetnu mehaničku čvrstoću hibridnih komponenti i veliki potencijal laganih konstrukcija u smanjenju težine, posebice za serijsku proizvodnju”, ističe Meier. Jedan od posebno važnih eksponata je prototip pedale kočnice koja je izumljena u ZF Friedrichshafenu AG zajedno s partnerima iz tvrtki Lanxess i Bond-Laminates GmbH, Brilon. Taj prototip je izrađen iz kompozita najlona primijenjujući hibridnu tehnologiju. Sam koncept, koji je prvi u svijetu predstavio pedalu kočnice automobila izrađenu iz poliamida ojačanog kontinuiranim staklenim vlaknima, prikladan je za proizvodnju u velikom mjerilu. Pedala kočnice je 50 % lakša od usporedivih iz čelika, a ujedno mehanički istovjetno opteretiva.

HiAnt – ekspertiza inženjeringa u službi kupaca

Pedala kočnice je primjer primjene znanja i iskustva u inženjeringu materijala, dizajnu, metodama simulacije, inženjeringu i procesnim tehnikama, koje je Lanxess ujedinio pod nazivom HiAnt kako bi kupcima omogućio specifične usluge. Tako su stručnjaci iz Poslovne jedinice HPM primjenjivali simulacije za izračun različitih lokalnih orijentacija vlakana u kompozitu iz najlona. "Danas možemo precizno izračunati sva glavna svojstva komponenti iz hibridnih najlonskih kompozita, poput stabilnosti na lom. To nam omogućava dizajnirati računalno slične dijelove brzo, ekonomično i uključujući odgovarajuća opterećenja", objašnjava Meier.

Zelena mobilnost – središnja tema strategije tvrtke Lanxess

U ovoj fiskalnoj godini tvrtka Lanxess usredotočuje svoje aktivnosti na temu "zelene mobilnosti". U središtu su inovativne tehnike i proizvodi koji osiguravaju ekološki prihvatljiv transport ljudi i dobara uz očuvanje resursa. Ovdje se ubraja npr. izuzetna guma za "zelene kotače" koja omogućava uštedu goriva zbog malog trenja kotrljanja. Dodatne informacije nalaze se na internetskoj stranici www.green-mobility.com.

Koncern Lanxess vodeći je u području specijalnih kemikalija, a uz 16 900 zaposlenih u 31 zemlji ostvario je u 2011. godini prodaju u vrijednosti od 8,8 milijardi eura. Tvrtka je trenutačno prisutna u svijetu na 48 proizvodnih lokacija. Osnovnu djelatnost čine razvoj, proizvodnja i prodaja plastike, gume, međuproizvoda i specijalnih kemikalija. Tvrtka Lanxess članica je vodećih održivih indeksa Dow Jones Sustainability Index (DJSI) World i FTSE4Good. H. K.

Wacker u suradnji sa španjolskim Siliconas Silam

Njemačka tvrtka Wacker Chemie AG proširuje svoju suradnju sa španjolskom tvrtkom Siliconas Silam za smješavanje silikona. Prema ugovoru Siliconas Silam će prodavati gotove proizvode izrađene od Wackerove silikonske gume pod svojom markom uz naznaku "Na bazi Elastosila®". To se odnosi na industrijske proizvode za građevinu, automobile, kabele, domaćinstvo. M. B. J.

Wacker u Rusiji

Tvrtka Wacker Chemie AG distribuciju je svojih proizvoda za građevne materijale u Rusiji povjerila tvrtki Eurohim. Tvrtka će distribuirati Wackerove polimerne disperzije i disperzijske praške, marke Vinnapas® na bazi vinil-acetata i etilena za upotrebu u industriji građevinskih materijala. M. B. J.

Borealisova istraživačka tvrtka

Proizvođač poliolefina Borealis je iz svog prijašnjeg istraživačkog centra u Norveškoj oformio novi samostalni istraživački centar Norner Innovation za oblikovanje novih polimera i razvoj primjene plastičnih materijala, koji će raditi za potrebe Borealisa i drugih klijenata. Borealis se želi fokusirati na poslovanje u Austriji i Ujedinjenim Arapskim Emiratima, zemljama svojih osnivača. M. B. J.

Shin-Etsu povećava proizvodnju metilceluloze

Japanska tvrtka Shin-Etsu Chemical proširuje svoju proizvodnju metilceluloze za farmaceutske potrebe u Njemačkoj i Japanu. Investicijom vrijednom 260 milijuna dolara u Wiesbadenu, Njemačka, i Joetsuu, Japan, ukupni kapacitet tvrtke za metilcelulozu povećava se oko 15 %, na ukupno 70 kilotona godišnje. M. B. J.

Konarka za solarnu energiju

Tvrtka Konarka Technologies i japanska poslovna tvrtka Toppan Forms sklopile su dogovor za razvoj Konarkovih solarnih ćelija na bazi polimera za elektroničku primjenu i širu potrošnju. Konarkovi fleksibilni i tiskani filmovi upotrijebili bi se kao izvor energije za prijenosne informatičke uređaje. M. B. J.

Sigma-Aldrich povećava kapacitete za proizvodnju farmaceutskih kemikalija

Sigma-Aldrich SAFC za fine kemikalije ulaže 10 milijuna dolara u proširenja proizvodnih kapaciteta u Arklowu u Irskoj i Buchsu u Švicarskoj. U Irskoj se unapređuje probno postrojenje i povećava kapacitet za proizvodnju aktivnih farmaceutskih sastojaka. U Buchsu se povećavaju kapaciteti 25 % za farmaceutske kemikalije. SAFC proširuje i tvornicu visokoaktivnih farmaceutskih kemikalija u Madisonu, SAD. M. B. J.

Savezi proizvođača lijekova za razvoj

Tvrtke Wyeth iz SAD-a i francuska biotehnoška tvrtka Flamel Technologies sklopile su dogovor o razvoju i licenciranju primjene Flamelove tehnologije Medusa, za doziranje lijekova, za proteinski lijek koji je na tržištu. Prema Flamelu, tehnologija na bazi polimera omogućava primjenu pripravaka za kontrolirano otpuštanje proteina, peptida i drugih terapijskih molekula.

Japanska tvrtka Otsuka Pharmaceutical istražuje upotrebu tehnologije za doziranje lijekova TIMERx tvrtke Penwest Pharmaceuticals, SAD. TIMERx je matrica za kontrolirano otpuštanje na bazi ksantana i gume od rogača. M. B. J.

DSM preuređuje proizvodnju u Shanghaiu

Tvrtka DSM zatvara jednu i proširuje drugu lokaciju u Xinghou u drugom dijelu Šangaja, Kina. Na toj lokaciji provodit će se ukupno razvojno-istraživačko djelovanje tvrtke u Kini. Istodobno proširuje se i proizvodnja vitamina, intermedijera i ekstrakta zelenog čaja. M. B. J.

Poslovanje Dow Chemicala u epoksi-sustavima

Tvrtka Dow Chemical preuzima u SAD-u i Njemačkoj neke tvrtke u proizvodnji epoksi-sustava, kako bi investirala u *downstream*-poslovanje za svoje bazne kemijske proizvode. Te tvrtke bave se pripravicima epoksi-smola za oslojavanje, adhezive, kontrolu korozije i druge primjene. M. B. J.

Dow Chemical proširuje kapacitete za polirole

Kompanija Dow Chemical proširuje kapacitete za specijalne miješane polirole, koji se upotrebljavaju u poliuretanim. Povećanje proizvodnje tvornice u Freeportu u Teksasu, SAD, iznosi 60 kt godišnje. Prethodno povećanje kapaciteta na istoj lokaciji odnosilo se na porast proizvodnje od 110 kt druge sirovine za poliuretane, metilen-difenil-diizocijanata. M. B. J.

Arkema – tvornica fluoriranih kemikalija

Tvrtka Arkema je uložila 45 milijuna dolara u izgradnju tvornice fluoriranog ugljikovodika HFC-32 (difluormetan) na lokaciji u Calvert Cityju, SAD. Tvornica s godišnjim kapacitetom od 25 000 t namijenjena je za opskrbu fluoriranim kemikalijama sljedeće generacije, koje zamjenjuju difluorklormetan, R-22, nakon njegova povlačenja iz upotrebe. M. B. J.